

VOLNÉ

FINE

Co by se stalo,
kdyby na všup přestala existovat
katedra volného umění...

volné / fine

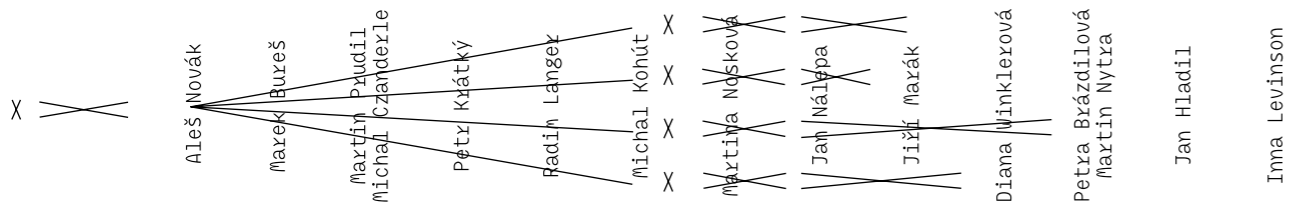
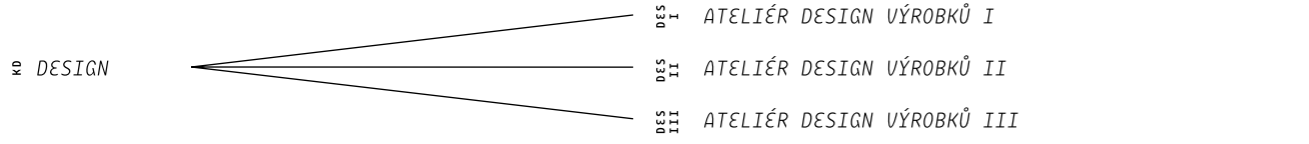
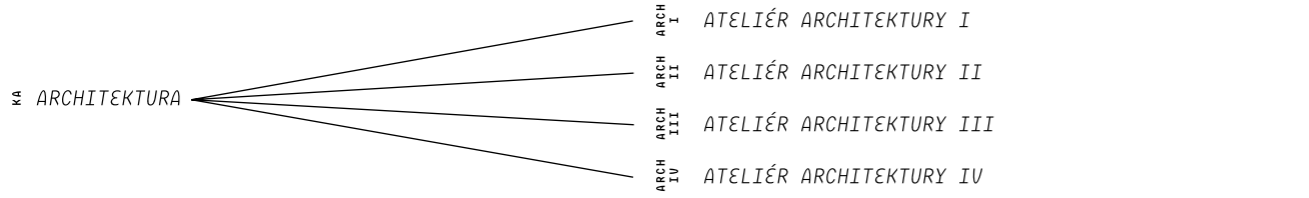
Představte si, že na VŠUP
přestala existovat Katedra volného umění.
Zůstali jen studenti a jejich práce.
Všichni dostali za úkol vybrat si některý
ze zbývajících oborů, jakoukoliv
katedru a libovolný počet ateliérů.
Každému z nich jsem položila sedm otázek.

Lucie Šmardová

Vystavující autoři:

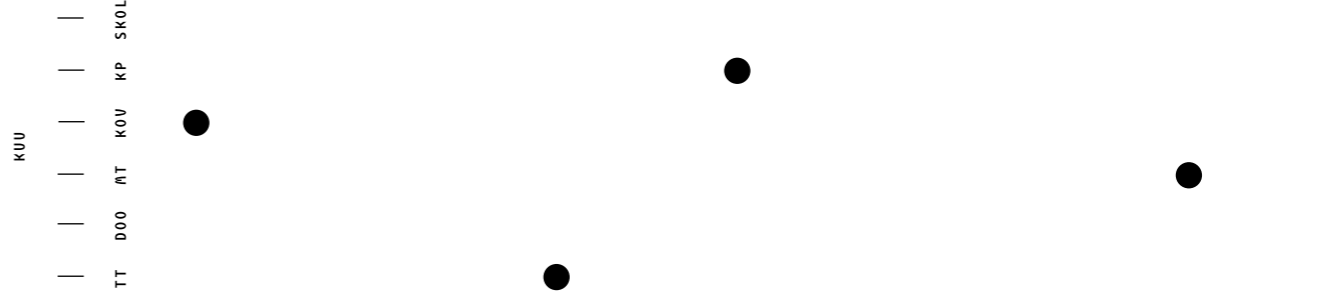
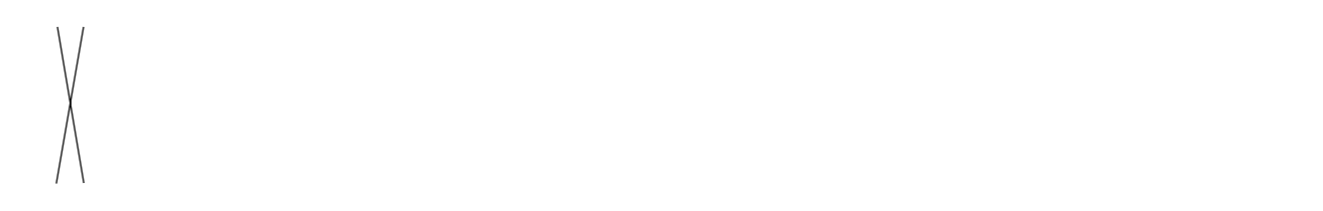
Petra Brázdilová
Marek Bureš
Michal Czanderle
Jan Hladil
Petr Krátký
Michal Kohút
Radim Langer
Inna Levinson
Jiří Marák
Jan Nálepa
Martina Nosková
Aleš Novák
Martin Nytra
Martin Prudil
Diana Winklerová

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

KT TORIE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

KT

NOVA ARTS

atelier
ajia.novak@post.cz
<http://novak.aspone.cz>
Ateliér sochařství

ARTS

Inna Levinso

P e t t e n

B e z d l y

Diana Věrníková

J i j i m a r á k

Martina Nosková

Michal Kohút

R a d i m L a n g e

P e t r K z d t k

M a x t i n P r u d i
M i c h a l C z a n d e r x i

M a x e k

A i e s N o u á

Jan

n

H i a d i i

o t x

d d

v

d

J a n N o v á k

y

i e

k

alés novák
židle

KA
AR I
AR II
AR III
AR IV
KO
DES I
DES II
DES III
KU
SKOL
KP
KOV
NT
DOO
TT
IG
GDNM
FTG
FOTO
TPT
KT

Co by pro Vás znamenalo, kdyby Katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měl vybrat některý ze zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo?

Myslím, že v současné době se volné a užité umění v mnohém prolíná a mě osobně to baví. Protože jsem předtím studoval architekturu, už tehdy jsem rád přemýšlel o jejím uměleckém přesahu a uspokojovala mě taková architektura, ve které jsem tyto přesahy nacházel. Takže bych si nějaký z ateliérů určitě vybral (ne však nutně architekturu) a hrál bych si s těmito přesahy, což je to, co mě na užitém umění baví.

Proč jste se zařadil do uvedených kateder/ateliérů (Katedra architektury, Ateliér kov a šperk)? Dají se v nich najít společné prvky, formy, postupy tvorby?

V tématu Nábytky jsem si už dopředu sám pro sebe předdefinoval, že bych se rád částečně vrátil ke svému původnímu oboru, k architektuře. Chtěl jsem mimo jiné zkoumat fenomén prostoru z jiných úhlů pohledu a vytvořit jakési „architektury“, ani ne tak z hlediska vnější formy, ale spíše z hlediska obsahu. Z venku díla připomínají jakési „nábytky“ (jak je také z názvu patrné), ale po obsahové stránce byly myšleny spíše jako hra s prostorem, tvoří tedy „architektury“.

Cyklus Sen jsem zařadil do šperku. Tato souvislost mě napadla až zpětně během práce. Nese v sobě určitou tajemnost, hru se symboly. Šperk má pro mne podobnou povahu, právě co se týče oné tajemnosti či symboličnosti. Objekty jsou i po formální stránce drobnější a svou jemností mi navozují pocit, který mám při setkání se šperkem.

O čem je vystavená práce v kontextu volného umění? Jak se změnila v kontextu ostatních kateder?

V objektech z cyklu Nábytky zkoumám prostor, jeho vnímání, používám prvky humoru, hrají si s určitou funkcí či záměnou za funkční nábytek - výsledkem je pak volné umění, které se stává užitým uměním (např. objekty s názvy Stoleček, Skříň, Vozítko). Snažím se o maximální interakci s výstavním prostorem. Tyto objekty pokládám za jakýsi post-minimalismus. Jde mi o to, aby vykazovaly sochařské kvality a zároveň měly konceptuální přesah.

V cyklu Sen vycházím především z materiálů, které volně a intuitivně rozvíjím snovým způsobem.

Přiřazením ke Katedře architektury se zostřuje pouze jeden úhel pohledu na vystavené práce, čímž je možná trochu lépe přibližuje

běžnému divákovi. Myslím, že v cyklu Nábytky je toto zařazení dost pozitivní, protože je vlastně vysvětluje. Pohledem zvenku připomínají „nábytky“ (design), ale jsou zařazeny do architektury, což může nejprve vést ke zmatení, ale posléze možná k lepšímu porozumění celého cyklu.

Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?

Řemeslo moc neumím, ale postupně se snažím získávat zkušenosti. Při obtížnějších realizacích přemýšlím selským rozumem. Řemeslo je dobrý nástroj, který se dá ve vhodnou chvíli využít. Ke svým věcem zatím příliš mnoho řemesla nepotřebuji, spíš využívám svou „neřemeslnost“, se kterou vědomě pracuji. Na druhou stranu, v některých momentech je namístě určitá preciznost, které jsem se, myslím, trochu naučil při stavbě architektonických modelů v architektonickém studiu.

Existuje podle Vás design v rámci volného umění (Design sochy, malby, konceptu, myšlení...)? Jak ho vnímáte?

Zajímavá otázka. Když to vztáhnou na obrazy, tak v nich dle mého názoru většinou nejde o to, co na nich je, ale především o to, jak jsou namalované. Takže vlastně každá malba má i svůj design. Rozdíl oproti užitému designu je asi v tom, že tzv. design obrazu by měl být nerozlučně spojen s obsahem a s tématem, o které jde především. I když i to je relativní, zvláště tam, kde tématem umělců je právě samotný fenomén designu.

Jaký je Váš oblíbený designér a umělec z oblasti volného umění, proč se Vám líbí?

Jména si bohužel moc nepamatuji. Z designérů mě zajímají nejvíc právě ti, u kterých cítím nějaký přesah k volnému umění. Z umělců mě vlastně zajímá skoro každý. Baví mě zkoumat, co se skrývá za jejich tvorbou. Obvykle mě pak tato tvorba osloví, protože rozkrývá něco, co je mimo mne a co je hodno pozornosti.

Jaké jsou podle Vás ideály či hodnoty, které jsou vlastní ateliéru, v němž studujete?

Ateliér Kurta Gebauera mi přijde dobrý právě v tom, že vychází z „klasické“ sochy, ale nezůstává jen u ní. Tento „klasicky sochařský“ základ je zde, myslím, stále cítit, přestože tu vznikají i videa, fotky, atd. Studenti zde mají velkou volnost a já osobně vnímám, že tu nejsem ani podvědomě tlačený k nějakému „ateliérovému stylu“. Tím však netvrdím, že zde žádná tendence k určitému „ateliérovému stylu“ není. Ale to je, myslím, všude.

M A R E K

*1978
lakrimator@gmail.com
Ateliér intermediální konfrontace

B U R E S S

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

KA
AR II I
AR III II
AR IV I
DES I
DES II I
DES III II
X
KUU
KP SKOL
KOV
NT
DOO
TT
IG
GDNM
FTG
GDUK
KT

Co by pro Vás znamenalo, kdyby Katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měl vybrat některý ze zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo?

Vysoká škola uměleckoprůmyslová by ztratila svůj unikátní potenciál ideového propojení umění užitého s uměním volným. Díky tomu mohou vznikat inspirační přesahy, které by jinak bez této bipolarity nebyly možné. Byl by to zároveň zásah, který by ovlivnil i současné české umění, protože pro jeho formování hraje školy se zaměřením na volné umění klíčovou úlohu. "Fine Art", na rozdíl od umění užitého, je speciifické charakterem "bezúvodnosti" svého vzniku. Obrazy primárně nevznikají na klíč nebo na zakázku. Bez této svobody by umění ztrácelo svůj význam. Zůstala by nám jen rukodělná dovednost a rutina.

Proč jste se zařadil do uvedených kateder/ateliérů (Katedra architektury, Katedra designu)? Dají se v nich najít společné prvky, formy, postupy tvorby? Rozhodnutí toho typu pro mě není možné udělat. Být architektem/designerem se člověk musí rozhodnout, a tím směrem se vydat ještě před vstupem na vysokou školu. V podstatě se dá říct, že by pro mě asi bylo jediným řešením přestoupit na školu jinou a dál se věnovat svému oboru. Volné umění může mít tu drzost a používat prvky a formy, se kterými se setkáváme v umění užitém. Opačně to funguje spíše na úrovni ideové a inspirační. Díky tomu je možné hledat analogie, které se mohou vizuálně, ale i mentálně prolínat oběma směry. Přesto ale stále cítím, že řemeslo je určitým nástrojem pro volnou tvorbu, které mohu a nemusím využít. Přestupem na jinou katedru bych musel asi velmi radikálně pozměnit svůj pohled na danou věc, abych mohl konkrétní obor přijmout za vlastní. A to je samozřejmě složitě.

O čem je vystavená práce v kontextu volného umění? Jak se změnila v kontextu ostatních kateder? Pro mé videoarty je charakteristická diskontinuita a těžko se v nich dá najít nějaký sjednocující element. Pro mou práci je určující snaha o mapování mého okolí nebo situací, se kterými jsem konfrontován. Nesnažím se o nastavování zrcadla, ale o hledání skrytých principů, které se skrze metaforu snažím citovat.

Při výběru prací a jejich naroubování na kontext ateliérů a kateder vně katedru volného umění jsem se snažil hledat spojitost, se kterou jsem při vzniku díla nepočítal. Jsou zde akcentovány i jiné detaily, čímž dílo v drobných nuancích mění svůj kontext. Zároveň

jsem se snažil ověřit, v kontextu výstavy samotné, zda je možné definovat design v rámci obsahu, nikoliv formy.

Vystavené práce:
Frank Gehry on the background
(Katedra architektury)
LGB a 14-15
(Katedra designu)

Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?

Pletení košíků je rukodělná činnost, na jejíž konci je produkt na přenášení a uchovávání věcí. Pokud potřebuji posbírat popadaná jablka, abych z nich mohl upéct štrúdl, nepotřebuji být nutně odborníkem na pletení košíků, přestože pro náplň své práce budu košík potřebovat.

Existuje podle Vás design v rámci volného umění (Design sochy, malby, konceptu, myšlení...)? Jak ho vnímáte?

Pokud si odpovíme na otázku, jakou úlohu design zastává ve společnosti, je potřeba hledat odpovědi na otázku, proč se konkrétní umění dá za design zaměřit nebo proč v rámci svého významu na design odkazuje. A proč mnohdy toto sronání má hořkou příchut.

Jaký je Váš oblíbený designér a umělec z oblasti volného umění, proč se Vám líbí?

Victor Papanek (design): Díky svému sociálnímu přístupu k designu otevřel nový pohled na účelovost a užitnost.

Anish Kapoor (Fine Art): Demonstrace designu v jeho totálním pojetí.

Jaké jsou podle Vás ideály či hodnoty, které jsou vlastní ateliéru, v němž studujete?

Možnost konfrontace a kontakt s tím nejaktuálnějším, co se na české umělecké scéně v současnosti odehrává.

marek bureš
L G B

*1988
martinprudil@gmail.com
Ateliér malby

MARTIN PRUDIL & MICHAL CZANDERLE

*1986
CzanderleM@seznam.cz
Katedra Fotografie, FAMU

KA	—	AR I
	—	AR II
	—	AR III
	—	AR IV
KD	—	DES I
	—	DES II
	—	DES III
KU	—	SKOL
	—	KP
	—	KOV
	—	NT
	—	DOO
	—	TT
KG	—	IG
	—	GDNM
	—	FTG
	—	FOTO
KT	—	TPT

Co by pro Vás znamenalo, kdyby Katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měli vybrat některý z zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo? Katedru teorie. Nejvíce odráží můj zájem o reflexi volného vizuálního umění do něhož lze na volné katedře zasahovat. Některé obory grafiky mají také blízko k tzv. volnému umění, takže i tam by se dalo najít „útočiště“, byť dočasné. Myšlenkovou změnu by to přineslo z hlediska finálních výstupů, které jsou limitovány odlišným názorovým zázemím. Všechny tyto ústupky by nakonec vedly k rozhodnutí zda opustit volné umění nebo školu. O nalezení zlaté střední cesty dost pochybuji, i když si nemyslím, že by to bylo nemožné.

Proč jste se zařadili do uvedených kateder/ateliérů (Katedra dějin umění, Katedra architektury)? Dají se v nich najít společné prvky, formy, postupy tvorby?

Formy diktují obsah a je pravdou, že si v naší tvůrčí dvojici rádi hrajeme s formální příbuzností k mnohým oborům, tedy i k těm, které jsme zmínili. Nejsme ale přesvědčení, že rozhodnutí, ve kterém se třeba odkážeme k architektuře, z nás dělá svého druhu urbanisty. Naše myšlenky a postupy vycházejí z hájenství „volného umění“. Zařazení do jakékoliv jiné katedry stírá prvotní impuls k tvorbě.

O čem je vystavená práce v kontextu volného umění? Jak se změnila v kontextu ostatních kateder?

Když se umělec vyjadřuje ke svému umění na základě historického kontextu svého oboru, je často nařčen z vypočítavosti, neupřímnosti a doslovnosti svého postupu. Proto tvrdíme, že naše umění vzniká od srdce a je naprosto intuitivní. Možná se dokonce dotýká něčeho vyššího, co nás všechny přesahuje. V kontextu dalších kateder bychom museli vyložit náš záměr na jiném historickém pozadí a nemuseli hrát hru volného umění s mnohými klišé, které se kolem něj nabalilo. Museli bychom se vyrovnat s mnohými klišé jiných oborů.

Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?

Řemeslo je vítaným bonusem, ale není podmínkou. Stalo se ovšem stejným slovním fetišem, jako slovo umění. Jedni se jím zbytečně ohánějí, aby zakryli myšlenkovou prázdnotu svého díla. Druzí jím tak otevřeně opovrhují, že se člověk musí ptát, odkud tato nenávisť pochází a čím je motivována.

Existuje podle Vás design v rámci volného umění (Design sochy, malby, konceptu, myšlení...)? Jak ho vnímáte?

Vždy, když je v uměleckých kruzích použit pojem „design umění“, je vysloven s pejorativním nádechem. Je tím myšlena oddělenost myšlenkového konceptu a jeho formálního provedení. I my toto slovní spojení používáme, abychom si urychlili mezi sebou komunikaci, ale myslíme si, že se jedná o neporozumění a neopodstatnělou nadřazenost „volných umělců“ proti tzv. „užitákům“ (rozuměj: designéři, grafici, dokonce i architekti). Jedná se mnohdy o slaboduchý názor, stavějící na přesvědčení, že „užiták“ je pouhým vykonavatelem zakázky či poptávky, kterou lépe či hůře splní. To, že je tento člověk také často velmi invenční a vyhraněná osobnost, a jeho dílo může být jedinečné, jako každá lidská činnost, je jaksi opomíjeno. Samozřejmě nejzajímavějším pojmem je „design myšlení“. Ten také máme ve své slovní zásobě a opět s negativním zabarvením. Je totiž smutnou skutečností, že i na uměleckých školách (nebo právě na nich) je jaksi věděno, jak má člověk myslet, aby se tzv. „dostal dál“. Je to smutný doklad toho, že samotná idea „osobnosti“ je klamná a již delší dobu se drolí. Jsme vlastními obětmi společenských struktur, které paradoxně sami tvoříme.

Jaký je Váš oblíbený designér a umělec z oblasti volného umění, proč se Vám líbí?

Slovo designér je zavádějící. Co takhle je rovnou nazývat „užitáky“, jak jsme to již použili? To je samozřejmě míněno ironicky... Bylo by snadné zmínit grafické designéry koketující s volným umění (např. Petr Babák) nebo produktové designéry (např. Jiří Pelcl), kteří jsou na špičce svého oboru a navíc učí na VŠUP, což dokládá sílu těchto oborů na škole. Nebo se obrátit k jistotám již potvrzených historií, jako byl např. Buckminster Fuller. Zajímavější je, kdo byl touto otázkou odsunut na okraj. Jsou snad typografové, kteří čerpají z neskutečně rozmanité historie svého oboru něco méně než „designéři“ a „volní umělci“? Nebo ještě lépe školení ilustrátoři, vycházející z VŠUP? Kde lze nalézt hranice jejich oboru? Rozhodnutí nevěnovat se masové produkci knih a jít si za vlastním ideálem autorsky zpracované knihy tak, jak lze najít například u autorů pohybuující se kolem sdružení Kopr, je také svým způsobem radikální a má potenci obohacovat případně uvědomělé příjemce umění. Samozřejmě „volné umění“ má svá specifika, kvůli kterým je výjimečné (viz. poslední otázka). Jinak z „volného umění“ si vážíme například Sherrie Levine, pro její radikální a výstižný příspěvek k samotnému pojetí autorství.

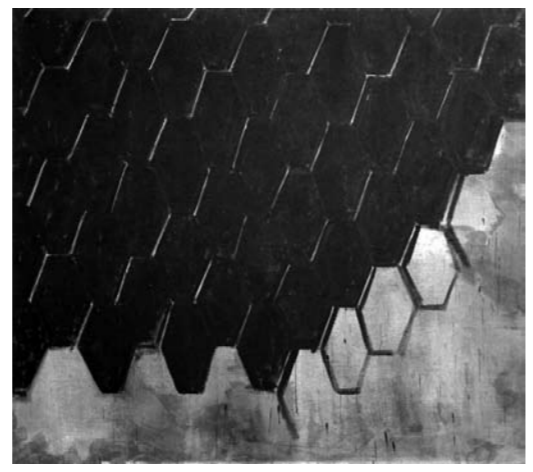
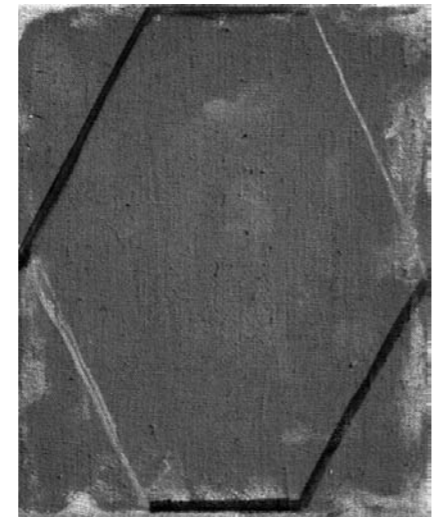

*petr krátký
bez názvu*

ROŽDÍ LAWGCP

*1985
LangerR@seznam.cz
www.radinlanger.net
Ateliér iIntermediální konfrontace

radim langer
střešní krytiny

KA
AR I
AR II
AR III
AR IV
KD
DES I
DES II
DES III
KU
X
KU
SKOL
KP
KOV
NT
DOO
TT
IG
GDNM
GDK
FTG
TPT
KT

Co by pro Vás znamenalo, kdyby Katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měl vybrat některý ze zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo? Především by to mohlo znamenat odklon od možnosti myšlení za hmotu, tvar, dekoraci. To znamená, že z toho, co bylo doteď vnímáno jako produkty myšlení „volného“, se stane umění, které začne cizopasit na ostatních oborech (těch, které zbyly mimo ty „volné“). Myslím, že by sice zmizela akademická část ateliérů, ale nezměnila by se hranice mezi uměním a designem nebo řemeslem. Ale především si myslím, že umění, tedy to volné umění, má vždy na rozdíl od oblasti užitého umění, designu a architektury jednu vlastnost navíc, a sice brát na sebe podobu čehokoli jako právě výraz volného myšlení.

Proč jste se zařadil do uvedených kateder/ateliérů (Ateliér textilní tvorby, Katedra architektury)? Dají se v nich najít společné prvky, formy, postupy tvorby?

Na část předešlé otázky jsem v tomto smyslu ještě neodpověděl, takže odpovím teď zároveň s touto otázkou: Myslím, že pokud bych byl nucen opravdu volit mezi zbylými obory, pak by to byla zřejmě Katedra architektury a designu (bavíme-li se pouze v rámci VŠUP). Smysl nebo podobnosti toho, co mne zajímá, vidím často v konstruktivním a konstrukčním myšlení, které ale připouští velkou míru intuice a možnosti vyjádřit své postoje a názory v kontextu nejen uměleckém, ale také sociálním (vzhledem k tomu, co pojem architektura dnes může znamenat). V kontextu Ateliéru textilní tvorby se myslím po formální ani obsahové stránce neodehrává nijak drastická změna, pokud připustím fakt, že tyto obrazy jsou pokrývaným textilem, plátno je textil.

O čem je vystavená práce v kontextu volného umění? Jak se změnila v kontextu ostatních kateder?

Obrazy, které jsou tu ode mne vystavené, představují částečnou ukázkou nebo lépe výběr z toho, čím jsem se zabýval během uplynulého roku. Je ale nutné dívat se na ně nikoliv jako na skutečnost, ze které obraz vychází, ale jako na obraz - na to, co struktura, kterou opisuje, znamená pro obraz samotný. Bylo pro mne důležité vyjít z náhledů na šindelové střechy nebo z každodenního očumování pletených svetrů s kosočtvercovým vzorem, ale ještě důležitější pro mne bylo následné nalezení významu těchto geometrických banalit pro obraz a jeho řešení jako nikdy nekončící pokrývání plochy

plátna. Je to taková demonstrace plochy. V kontextu ostatních kateder je to stále barva na plátně, čímž mne napadá samostatná otázka: Čím by potom byl textil (Ateliér textilní tvorby), kdyby byl přenesen do kontextu obrazu?

Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?

Řemeslo vnímám jako součást volného umění, proto na něj nerad nadávám jen tak. Uvědomuji si, že ač by nemělo být překážkou pro volné umění, je často potřeba s ním komunikovat jako s možnou součástí volného umění, které může v danou chvíli vyžadovat řemeslnou čistotu nebo dovednost.

Nicméně rozlišuji mezi uměním, které chce být uměním jen díky svému skvělému řemeslu, a mezi uměním, které vzniká z myšlení v kontextu současného umění a dění. Například v malbě, pokud skutečně potřebujete dosáhnout něčeho tzv. řemeslného, je podstatná míra vaší trpělivosti a vůle, ne vždy za tím vidím jen nutnost řemesla.

Existuje podle Vás design v rámci volného umění? (Design sochy, malby, konceptu, myšlení...) Jak ho vnímáte?

Tak to zcela určitě existuje. V soše mne napadá třeba Jeff Koons, v konceptu Damien Hirst, jestli se to dá takhle vůbec kategorizovat. Design volného umění je podle mne, když to řeknu hodně zkráceně, velmi okatě estetická forma využívající „zajímavé materiály“, která pokrývá myšlenkové jádro. Je to hezky zabalená myšlenka. Řekl bych, že je to snad už něco jako samostatná disciplína a možná by stálo za to takový ateliér v rámci umělecké školní instituce založit jako experiment, který by klidně mohl dopadnout katastrofálně...

Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?

Jako umělce z oblasti volného umění si snad nejvíc cením osoby Martina Kieppenbergera, který sice už není současníkem, ale jeho dílo mě nesmírně baví. Je to jednak enormností různorodé práce, ve které se často design používá jako médium, jako prostředek volného umění (ale nejedná se o „zabalování“ volného umění). Hlavně mě ale baví tím, že činil, což znamená, že opravdu byl. Jako designér je pro mne docela zajímavý Luigi Colani, ale proč, to vlastně nevím. Asi je především nadčasový, něco jako realizovatelná utopie.

Michal Kobůt
Song of Joy

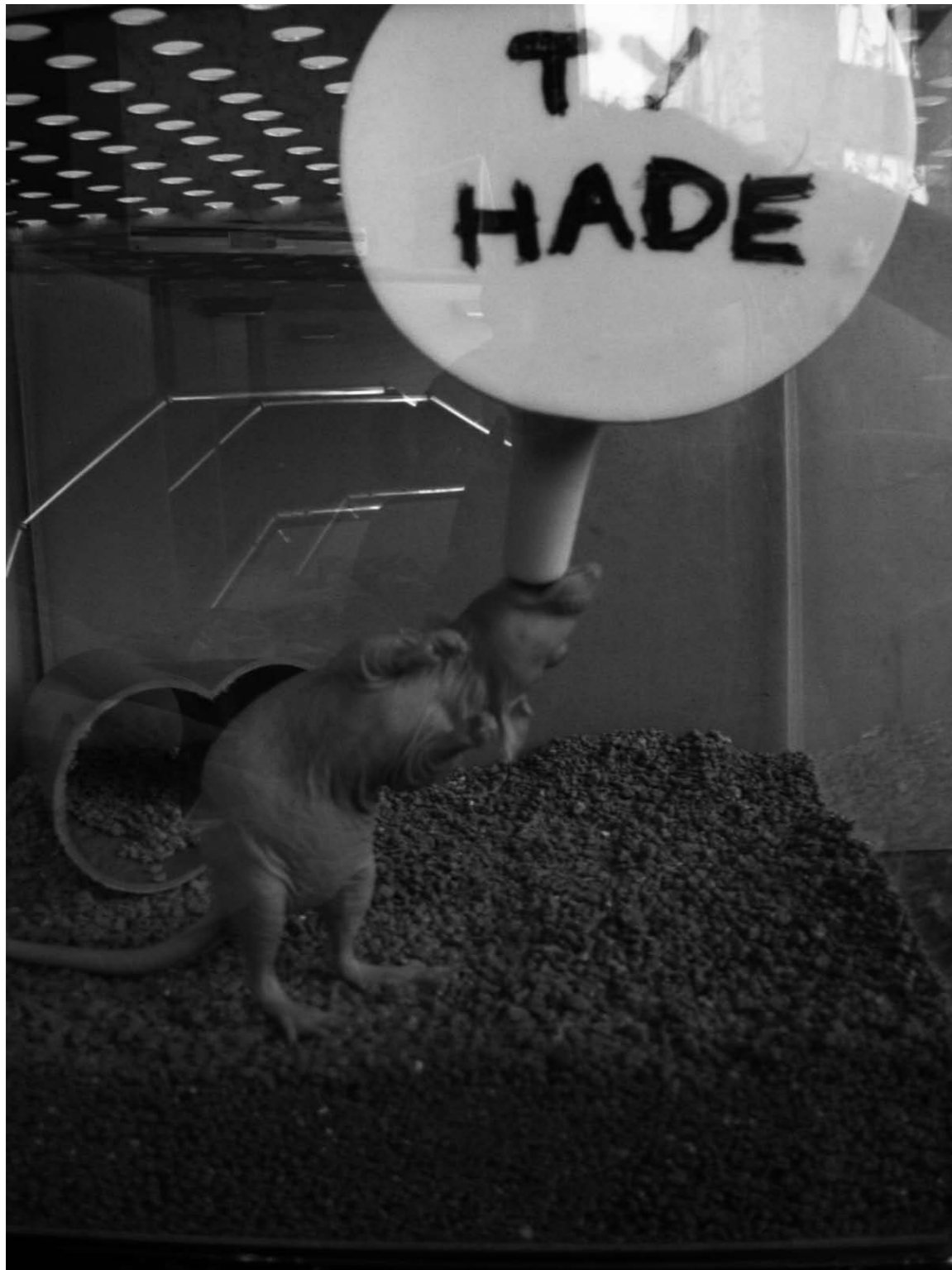
W A R T I N A

*1985
zelatinoïd@seznam.cz
Ateliér sochařství

N O S R O V A

marina nosková
kerámik
(pítko pro krysy)

KA
AR I
AR II
AR III
AR IV
KD
DES I
DES II
DES III
X
KU
KP
KOL
KOU
NT
TT
KG
GDK
GDM
IG
TPT
FOTO
FTG
GDVK
GDNM
IG
KT

Co by pro Vás znamenalo, kdyby katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měla vybrat některý ze zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo?

Celkově by to pro lidi ve škole byl, myslím, jistý teror. Na VŠUP jsem nastupovala do Ateliéru keramiky a porcelánu, protože mě nevzali do Ateliéru sochařství a musela jsem se s ním poprat. Nutný boj mě ale pak začal dost bavit. Vznikla z něj vášeň spočívající v broušení hrany mezi volným uměním a designem. Baví mě zneužívat užité téma v designu ve prospěch volného umění a tak narážet na obojí.

Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?

Řemeslo mi bohužel nikdy nešlo, nejsem trpělivá, postrádám smysl pro detail. Umím spíš ujet na kole kilometry než se šudlat s milimetry, které jsou u dokončování věcí často nutné. Mě baví spíše rychlý a hrubý začátek práce, pak bych ji nejraději předala někomu jinému, kdo by ji uměl dodělat přesně tak, jak si představuji. Což bude, tuším, ještě hora práce, než se tak stane. Chci to tak, protože nápadů, které s takovou zručností nezvládám vyrobit, je moc.

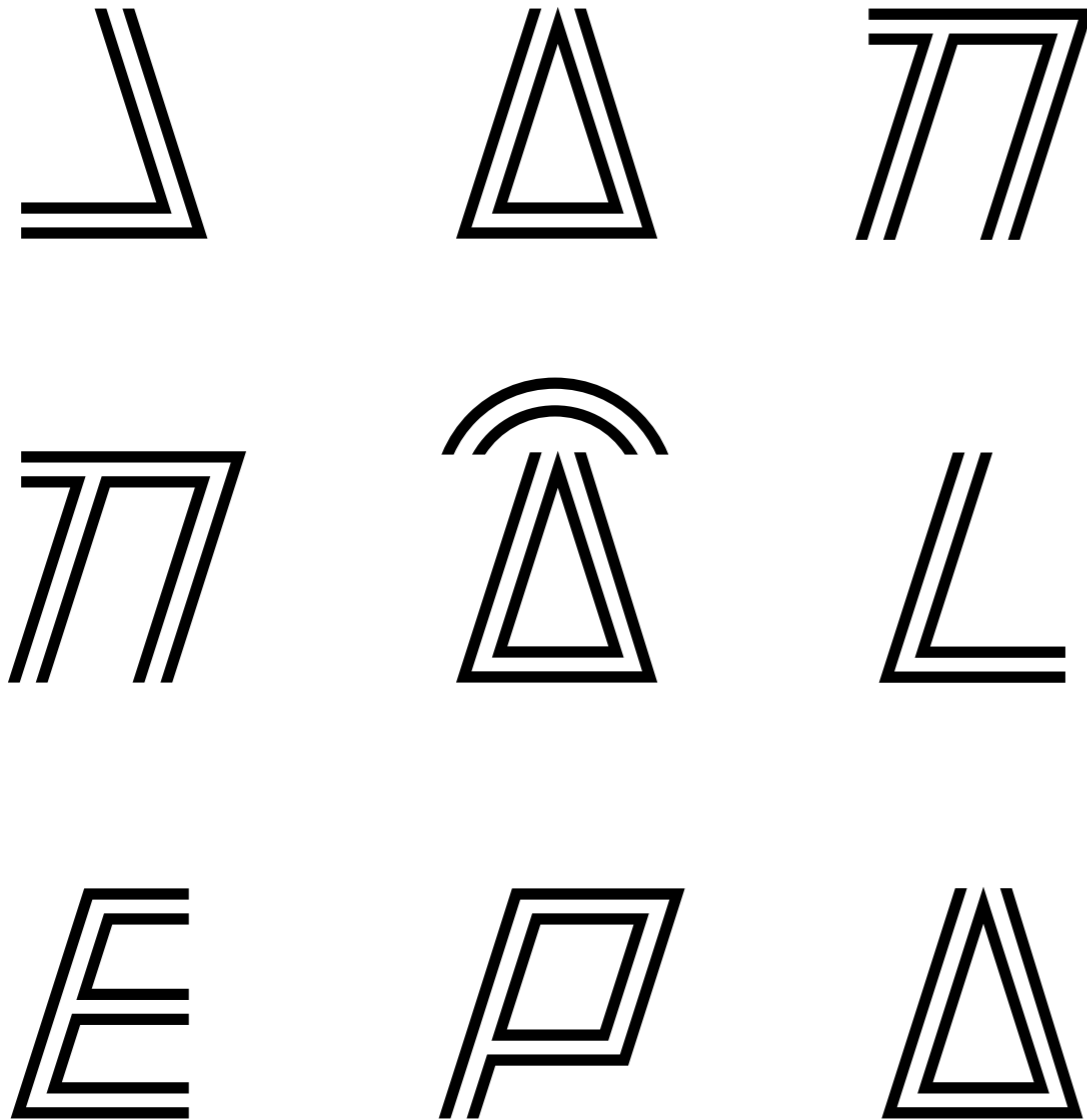
Existuje podle Vás design v rámci volného umění (Design sochy, malby, konceptu, myšlení...)? Jak ho vnímáte? Nikdy mě nenapadlo to tak pojmenovat, ale myslím, že je to právě to, co dělám. Zní to ale hrozně, měla bych si na to dát pozor.

Jaký je Váš oblíbený designér a umělec z oblasti volného umění, proč se Vám líbí?

Z toho milionu, co miluji, tedy vylosuji třeba Adel Abdessemed, Veroniku Jirouškovou, většinu představitelů anti-designu a pop-artu. Mého velebného profesora Křištofa Kinteru. Dále je mi blízký David Černý a Jiří Černický, Jan Kaplický, Jan Švankmajer a můj další a vele-legrační profesor Florian Reither z vídeňské skupiny Gelitin.

Jaké jsou podle Vás ideály či hodnoty, které jsou vlastní ateliéru, v němž studujete?

Hodnoty ateliéru Křištofa Kinteru jsou: hodně práce ve zlosti a radosti bez vážné hrlosti. Přestože jsme tam, co kus člověka, beznadějný případ. Hodně adrenalinových sportů, spánku, povalečství a především hudby a tance v hnědé laguně zvané Karlín.

KA	AR I	Co by pro Vás znamenalo, kdyby Katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měl vybrat některý ze zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo?	Jaký je Váš oblíbený designér a umělec z oblasti volného umění, proč se Vám líbí?
KA	AR II		
KA	AR III		
KA	AR IV		
KD	DES I	Hledal bych ateliér, který je konceptuálně zaměřený a pracuje s mně blízkými médii, nejlépe s několika dohromady, aby myšlenková změna byla co nejmenší. Zvolil bych asi Ateliér K.O.V. nebo něco z Katedry grafiky. Nejspíše bych ale školu opustil, protože zde jsem jen kvůli tomuto ateliéru. Nic jiného by pro mě nemělo přínos ani význam.	Za umělce to bude asi Anish Kapoor, neboť jeho díla naživo jsou naprosto úchvatná, sice trochu minimalistická, ale naprosto magická. Jednoduchým tvarem dosahuje velkého kouzla bez zbytečných konceptuálních pohádek. Oblíbeného designéra jednoznačně nemám. Pokud bych musel jmenovat, tak momentálně to bude Karl Lagerfeld, protože mě baví. Je mi blízký jako člověk, jeho tvorbu až tak dobře neznám, ale má podobné názory jako já.
KD	DES II		
KD	DES III	Proč jste se zařadil do uvedené katedry/ateliéru (Katedra grafiky)? Dají se v něm najít společné prvky, formy, postupy tvorby?	Jaké jsou podle Vás ideály či hodnoty, které jsou vlastní ateliéru, v němž studujete?
KU	XP	Mimo volnou tvorbu se živím jako designér, grafik, animátor, fotograf, programátor. Proto bych přemýšlel o jiných katedrách.	Asi převážně svoboda vyjadřování a svoboda volby média, které volíme tak, aby co nejvíce odpovídalo našemu sdělení. Dále také propracovanost a atraktivnost zvoleného tématu, které by mělo být co nejlépe čitelné i pro neodbornou veřejnost, aby dílo bylo úderné.
KU	SKOL	O čem je vystavená práce v kontextu volného umění? Jak se změnila v kontextu ostatních kateder?	
KU	KP	Můj soubor grafik se zabývá tématem autorství v umění a sériové výroby velkého množství děl, která jsou přitom každá originálem. Další oblastí, které se v díle věnuji, je téma hmoty, prostoru krajiny a pohybu. V hudebně - grafických dílech se zabývám tématem samovolného, náhodného vzniku hudebních a grafických kompozic. Jako autor dávám dílu určité prvky, ale to, jakým způsobem budou řazeny, je už čistě na díle samotném nebo na divácích (takže je určováno náhodnými ději). V kontextu ostatních kateder by díla nejspíše nemohla existovat, protože nejsou užitečná. Asi by se stala jen demonstrací nových technik bez funkce nebo by sloužila jen jako dekorace.	
KU	SKOL		
KU	KP		
KU	KOV		
KU	NT		
KU	DOO		
KU	TT		
KG	IG	Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?	
KG	IG	Vztah k řemeslu mám kladný, obdivuji jej. Má díla zde jsou digitální, takže jsem na ně nepotřeboval téměř žádnou řemeslnou zručnost, nýbrž znalost programů a hlavně programování. Zručnost je zde potřeba převážně jen při instalaci děl.	
KG	FTG		
KG	GDVK		
KG	GDNM		
KT	TPT	Existuje podle Vás design v rámci volného umění (Design sochy, malby, konceptu, myšlení...)? Jak ho vnímáte? Každé dílo člověk nějak esteticky formuje, aby odpovídalo tomu, co chce sdělit. Takže design v rámci volného umění existuje, ale nejde zde o líbivý design, ale o koncepční design, což je někdy i odpudivý vzhled.	
KT	IG		

*jan nálepa
zhmotněno z pohybu*

JILŘÍK MARÁK

KA
AR I
AR II
AR III
AR IV

Co by pro Vás znamenalo, kdyby Katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měl vybrat některý ze zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo?

výroba. Je to neoddelitelná součást procesu. Dělán vlastně jenom prototypy. Ale prototyp sochy zní trochu divně.

Co se dovedností týče, jsem klasický chrobák vřeco, takže neumím nic. Tedy vlastně jsem jeden z nejlepších programátorů v jazyce Karel.

KD
DES I
DES II
DES III

Asi bych se rozmýšlel mezi Ateliérem veškerého kutilství a Dětským designem 2. Kdyby to případně mohla být jiná škola, zvolil bych ČVUT, Strojní fakultu, tam by stačil jeden semestr.

Existuje podle Vás design v rámci volného umění (Design sochy, malby, konceptu, myšlení...)? Jak ho vnímáte? Samozřejmě. Velmi.

Kdyby neexistovala Katedra volného umění, přišel bych především o veškerou volnost, kterou tato katedra, už podle svého názvu, nabízí. Ostatní katedry fungují na jiném principu, jsou zaměřeny daleko praktičtěji. Snaží se více přiblížit reálnému životu, nebo se tak alespoň tváří. Popravdě si myslím, že by ten přechod prostě nebyl možný.

Jaký je Váš oblíbený designér a umělec z oblasti volného umění, proč se Vám líbí?

KUU
KP
KOV
NT
DOO

Proč jste se zařadil do uvedené katedry/ateliéru (design)? Dají se v něm najít společné prvky, formy, postupy tvorby?

Myslím, že nevím. Nemám paměť na jména, tak se je ani nesnažím zjišťovat. Mám rád lidi, kteří konstruuji nákladní vagony, železné mosty, šraňky a vůbec věci kolem železnice (včetně věčných zpoždění a výluk). Připadá mi, že to dělají bez jakéhokoliv estetického záměru, je to tak odporně účelné, až je to krásné. Opravdu se mi to líbí. To já prostě nedokážu. Já to mám tak neúčelné, až je to odporně. A umělce rád nemám, ti jsou divní.

Protože jsem dětský kutil. Ateliér designu má společné prvky s ateliérem, ve kterém jsem nyní. Já nejsem sochař a do tohoto ateliéru jsem šel jen kvůli panu profesorovi Beránkovi. Vyhovoval mi jako člověk a vůbec mě nezajímalo, čím se jeho ateliér zabývá nebo jak se jmenuje (trošku kecám, moc se mi líbila ta dvojka na konci). Snaží se přistupovat k lidem individuálně. Ale hlavně se mi na něm líbí, že je takový ortodoxní lump.

Jaké jsou podle Vás ideály či hodnoty, které jsou vlastní ateliéru, v němž studujete?

My sídlíme v karlínském sklepě. Takže vlhko, plíseň a dráždivý kašel. Ale to pro většinu lidí nejsou příliš lákavé ideály.

KG
FTG
GDUK
GDNM
IG
TPT
FOTO

O čem je vystavená práce v kontextu volného umění? Jak se změnila v kontextu ostatních kateder?

To je zajímavá otázka. Mé věci se nedají zařadit pod jakékoliv volné ani jiné umění (bude to asi tím, že to žádné umění není). S jediným rozdílem - ve volném se to už nějak okecá.

A já navíc někdy trošku lžu.

Myslím, že jediný, koho doopravdy zaujala jedna má věc, byl instalatér, který přišel opravit protékající toaletu. Strávil u ní, v domnění, že je sám, snad 15 minut zkoumáním mechanismů a kroucením hlavou. Shodou okolností ji pracovně nazývám pisoár. Jo, ten záchod opravil cedulkou „Mimo provoz“.

KT

Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?

Řemeslo je pro moji práci základ. Nedokáži si představit, že bych něco vymyslel a dělal to někdo jiný. Ty věci jsou vymyšlené vždycky jenom napůl a zbytek ukáže až samotná

DIANA

WINKL

EROVÁ

KA	AR I	Co by pro Vás znamenalo, kdyby katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měla vybrat některý ze zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo?	Existuje podle Vás design v rámci volného umění(Design sochy, malby, konceptu, myšlení...)? Jak ho vnímáte? Pokud se dá obecněji design chápat jako práce s výrazem formy, pak je tento přístup obsažený snad ve všem, co člověk alespoň trochu uvědoměle dělá. V podstatě to znamená dát nějaké formě styl.
KD	DES I	To je jako kdyby mi přišli domů vzít moje oblíbené básně, beletrii a filozofy, a místo toho bych do knihovny dostala příručku Jak vytvořit zahradu v japonském stylu, Psychologii v domácnosti a Vegetariánskou kuchařku...	Jaký je Váš oblíbený designér a umělec z oblasti volného umění, proč se Vám líbí? Tomáš Kubačka, designér, ten se mi líbí jako člověk, proto s ním žiji. A u Kurta Gebauera studuji, to je člověk s životním nadhledem.
	DES II	Proč jste se zařadila do uvedených kateder/ateliérů (Ateliér fotografie, Ateliér grafického designu a vizuální komunikace, Ateliér design výrobků)? Dají se v nich najít společné prvky, formy, postupy tvorby?	Jaké jsou podle Vás ideály či hodnoty, které jsou vlastní ateliéru, v němž studujete? Základním východiskem je sebedotazování. „Neptáme“ se nějakého konkrétního materiálu na jeho nejrozmanitější možné zpracování, tím výchozím materiálem je autor a jeho vnímání světa. Ateliér veškerého sochařství je cesta, jak ze sebe vytesat dojem, který pak sdělím třeba fotkou.
	DES III	Především kvůli médiím, která používám a podobě, která ze zkušenosti odpovídá naučeným kategoriím. Znamená to, že teď musím paralelně studovat minimálně ve třech ateliérech a asi mě brzo vyhodí, protože s příštím nápadem budu muset žádat o stáž v Ateliéru filmové a televizní grafiky.	
	KP	O čem je vystavená práce v kontextu volného umění? Jak se změnila v kontextu ostatních kateder?	
KU	KOV	Jsou to takové kategorie, které nám rámuji pohled na věc. Jednoduše vzato má divák buď volno, nebo předepsáno, chce-li tuto hru podstoupit. Přiznám se, že si s těmi názvy ale vlastně nevím rady. Třeba Ateliér fotografie by klidně mohl být na katedře volného umění, ne?	
	NT	Své nápady tak trochu úmyslně zaobalují do forem, které známe i z užitého světa...	
	DOO	Často se vyjadřuji v médiích, která bychom ze zvyku jako sochařství prostě neoznačili.	
	TT	Kde jsou hranice osobní výpovědi?	
	IG	Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?	
KG	GDVK	Se slovem řemeslo je to těžké. Já si někdy vymýšlím takové postupy, že skoro nemá smysl se nějaké řemeslo předběžně učit. S každým novým nápadem si realizace řekne o svůj specifický způsob zpracování. Spíš bych řekla trpělivost, zručnost, intuice, to je takový širší předpoklad pro zvládnutí materiálu, tak jak si člověk představuje. Jsem od přírody nímral a experimenty mě baví.	
	FTG		
	FOTO		
	TPT		
KT			

P Ě T R R

A

B R Ā Z

D

Ā

I L O

V

Ā

Ě A R T

Ě

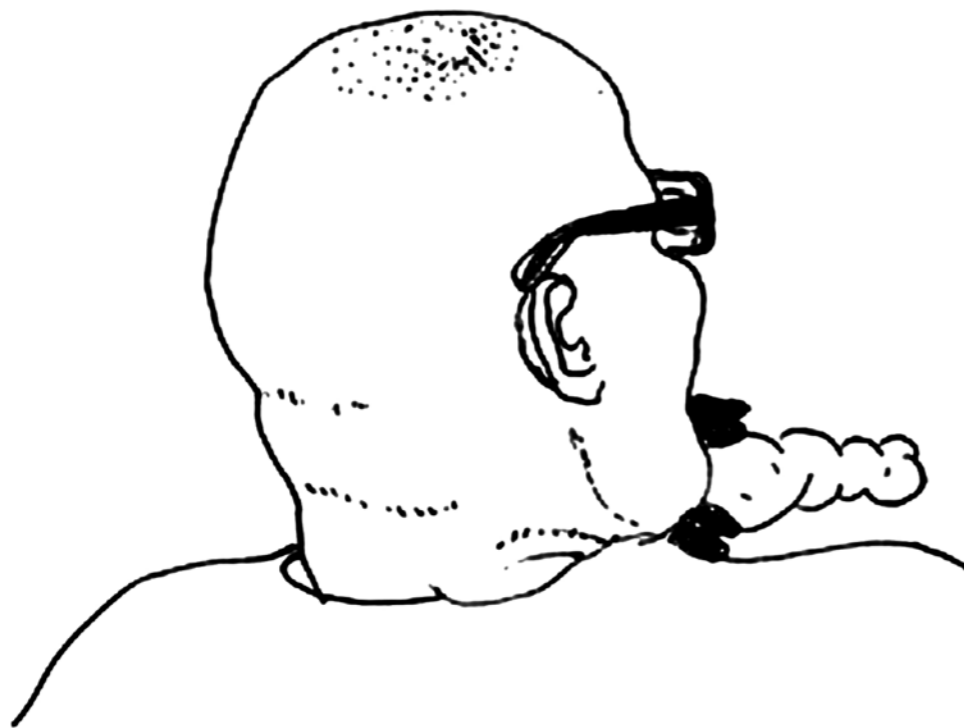
I

N

Ě Ě T

R

A

KA	—	AR	I
	—	AR	II
	—	AR	III
	—	AR	IV
KD	—	DES	I
	—	DES	II
	—	DES	III
KU	—	NT	KP
	—	KOV	SKOL
KT	—	FTG	GDNM
	—	IG	
	—	TPT	FOTO

Co by pro Vás znamenalo, kdyby katedra volného umění na VŠUP opravdu přestala existovat a Vy byste si měli vybrat některý ze zbývajících ateliérů? Jakou myšlenkovou změnu by to s sebou neslo?

P: Asi bych se začala učit matematiku a deskriptivu, vždy jsem toužila studovat architekturu.

M: Měl jsem stejné plány, do jisté doby. Je těžké předpokládat, jaké pocity a reakce by v nás vyvolalo případné zrušení Katedry volného umění na VŠUP. Nepochybně by se tato změna zapsala v názvu instituce, která byla odjakživa vítanou symbiózou tvůrčích procesů volného umění, které mohly a mohou přinášet podněty oborům užitého umění. Design naopak počítá s uživatelem produktu podle jiných kritérií a jeho užití může být zajímavou sondou do fungování společnosti. Z důvodů komplexnosti řešení prostoru pro život je nám blízká Katedra architektury, ale nebránili bychom se ani Ateliérům designu a Ateliéru filmové a televizní grafiky.

Proč jste se zařadili do uvedených kateder/ateliérů (Katedra architektury, Katedra designu, Ateliér grafického designu a nových médií, Ateliér filmové a televizní grafiky, Ateliér ilustrace a grafiky)? Dají se v nich najít společné prvky, formy, postupy tvorby?

P: Protože když maluji, myslím na architekturu a současně na urbanismus.

M: Já myslím na sběr brambor na poli svých prarodičů. Unímám agrární tendence ve volném i užitém umění, land art, chalupu a urbanismus společného venkova.

P: Je nám blízká lidová tvorba a vztah subjektu k objektu.

O čem je vystavená práce v kontextu volného umění? Jak se změnila v kontextu ostatních kateder?

P: V kontextu volného umění se naše práce zabývá vlivem designu a architektury na naše lesy, venkov, naše domy, byty, sídliště, školy, nemocnice a zoologické zahrady.

M: Já chápu město jako takovou noru, která člověku slouží jako úkryt před nepříznivými vlivy nehostinné přírody, avšak civilizace paradoxně faunu a flóru opěvuje ve svém umění a životních postojích.

P: Ano, noru pro městské krzysy.

Jaký máte vztah k řemeslu a jaké řemeslné dovednosti musíte zvládnout pro vytvoření díla?

P: Řemeslo je základním předpokladem nebo dispozicí k tomu, abych vůbec něco udělala.

M: Možná záleží na míře zručnosti odpovídající našim požadavkům na výslednou formu, ale již jsem zmiňoval ten sběr brambor. Je, myslím, třeba pokory k přírodě, k pečlivosti. Vyorané brambory se musejí očistit od hlíny, řádky jsou dlouhé a v podzimním čase převládá počasí spíše oblačné, vítr a časté deštové přeháňky. To znamená, že člověk musí být trpělivý. Vynaložené úsilí přináší odměnu v podobě chutné plodiny. Důležitá vlastnost ve vztahu k řemeslu je cit pro materiál.

P: Jaké si to uděláš, takové to máš.

M: Jak si kdo ustele, tak si také lehne.

• Existuje podle Vás design v rámci volného umění (Design sochy, malby, konceptu, myšlení...)? Jak ho vnímáte?

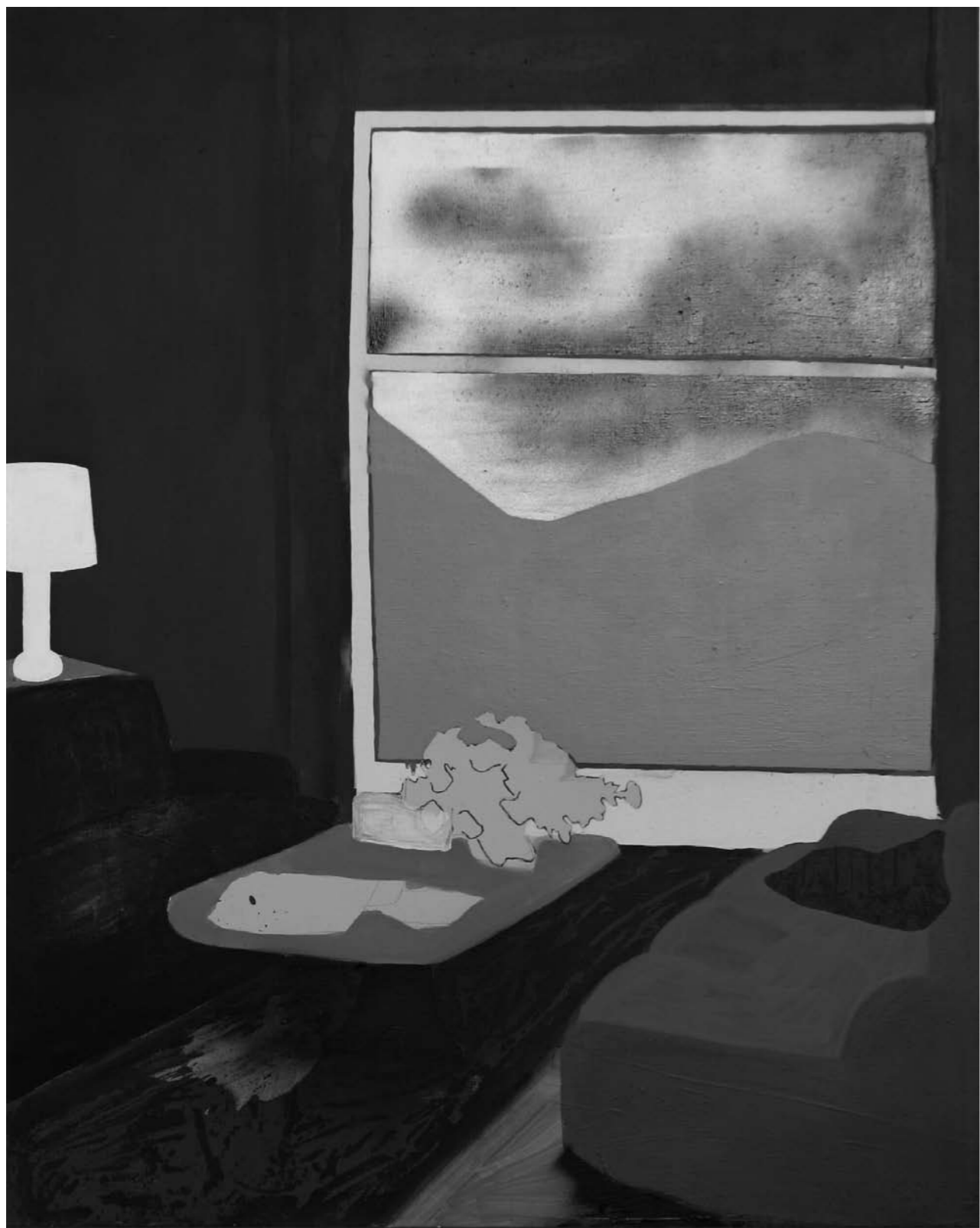
M a P: V současném diskurzu se tato pole často prolínají a nelze jednoznačně vymezit hranice funkčnosti daného díla. Velké nedostatky pocítujeme v našem designu myšlení, kdy po sladkém máme rádi slané.

Jaký je Váš oblíbený designér a umělec z oblasti volného umění, proč se Vám líbí?

M a P: Josef Gočár, Marcel Breuer, Mies van der Rohe, Tom Friedman, Marcus Huemer, Agnes Martin, Barnett Newman, Jackson Pollock, David Choe, JR, Anselm Reyle, Artur Zmijewski, Gerhard Richter, Franz Gersch, Gilbert and Georg, Joseph Nechvatal, John von Bergen, Mike Kelley, Ladislav Sutnar, Superstudio, Victor Papanek, Olof Breuning, Thomas Scheibitz, Tomma Abts, Monica Bonvicini, Rodney Graham, Ed Ruscha, Josef Čapek, Mistr Theodorik, Kara Walker, Brian Calvin, Wilhelm Sasnal, Le Corbusier, Marina Abramovic, Pipilotti Rist, Gary Hill... prožíváme blahé pocity při sledování reprodukcí, především díky existenci digitálního obrazu, jehož snadná dostupnost může vyvolat neurčitou dezorientovanost vlastní vize.

Jaké jsou podle Vás ideály či hodnoty, které jsou vlastní ateliéru, v němž studujete?

Pokora.

martin nytra
George of Podebrady, the King of the Utraquis People

GEORGE OF PODEBRADY

*1985
zephid@centrum.cz
Ateliér supermédií

volné / Fine
(Co by se stalo, kdyby na všup přestala existovat Katedra volného umění)

Galerie XXL, Říční 756, Louny 44 001
25.6. - 16.9. 2010

Tento katalog byl vydán u příležitosti společné výstavy
Katedry volného umění na Umělecko-průmyslové škole v Praze.

Kurátor výstavy: Lucie Šmardová
Grafická úprava: Filip Kraus 2010

Vystavená díla vznikla pod vedením:

Ateliér sochařství

vedoucí ateliéru
prof. ak. soch. Kurt Gebauer

asistentky ateliéru
MgA. Ivana Junková
MgA. Dagmar Šubrťová

hostující pedagog
MgA. Křišťof Kintera

asistentka ateliéru
MgA. Monika Havlíčková

Ateliér malby

vedoucí ateliéru
doc. Stanislav Diviš

asistent ateliéru
MgA. Aldin Popaja

Ateliér intermediální konfrontace

vedoucí ateliéru
doc. ak. mal. Jiří David

asistent ateliéru
MgA. Milan Salák

Ateliér supermédii

vedoucí ateliéru
MgA. Federico Díaz

asistent ateliéru
MgA. David Kořínek

Vysoká škola Umělecko-průmyslová v Praze
Náměstí Jana Palacha 80
116 93 Praha 1

Inna Levinso

n

Jan

Hla dli

P e t t e r s e n

B r a d d i l l y

o v e r d a

Diana Winkler

v d

J i l l M a r t i n

J a n N a l e p a

Martina Moskov

d

Michai Kohlt

R a d i m L a n g e

r

P e t r K r á t k

y

M a r t i n P r u d i
M i c h a i G z a n d e r i

M a x e k

B u x e s

A l e s N o v á

k